

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคนิควิชาการ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้บทบาทสมมติและการใช้เพลงพื้นบ้าน

นายบุญส่ง ครูศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-312-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I14058338

A COMPARISON OF MATHAYOM SUKSA ONE STUDENTS
LEARNING ACHIEVEMENT IN THE FOLKTALE SUBJECT
BY USING ROLE PLAYS AND FOLK SONGS

Mr. Boonsong Krusri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISEN 974-584-312-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานิทานพื้นบ้าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้บทบาทสมมุติ
และการใช้เพลงพื้นบ้าน

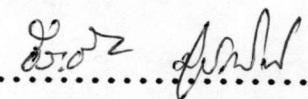
โดย นาย บุญส่ง ครุศรี
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรชัย

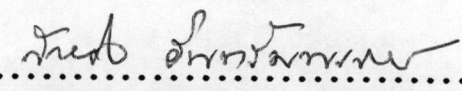

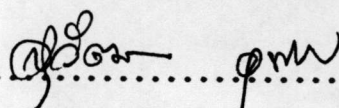
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

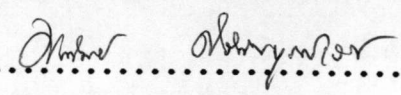

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุรณโชติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พรชัย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา อุทัยรัตน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

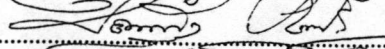
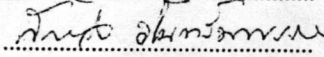
บุญส่ง ครูศรี : การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาิทานพื้นบ้าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้บทบาทสมมุติและการใช้เพลงพื้นบ้าน
(A COMPARISON OF MATHAYOM SUKSA ONE STUDENTS LEARNING
ACHIEVEMENT IN THE FOLKTALE SUBJECT BY USING ROLE PLAYS
AND FOLK SONGS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. สายใจ อินทรทรัพย์, 260 หน้า.
ISBN 974-584-312-1

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทน
ในการเรียนรู้ วิชาิทานพื้นบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้บทบาทสมมุติและ
การใช้เพลงพื้นบ้าน

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน
ที่เลือกเรียนวิชาิทานพื้นบ้าน (ท 031) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 60 คน ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน
โดยการจับคู่ระดับผลการเรียนวิชาภาษาไทย (ท 101) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 แล้วสุ่ม
ให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่ทดลองสอนวิชาิทานพื้นบ้านโดยการใช้บทบาทสมมุติอีกกลุ่มหนึ่งใช้เพลงพื้นบ้าน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแผนการสอน กลุ่มละ 8 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
1 ชุด ที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ผู้วิจัยสอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ
2 คาบเรียน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ แล้วทดสอบเพื่อนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้ง 2
กลุ่ม มาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้ด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน แล้วทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาิทานพื้นบ้าน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้บทบาทสมมุติสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยการใช้เพลงพื้นบ้าน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย.....
ปีการศึกษา2536.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

C540766 : MAJOR TEACHING THAI

KEY WORD: LEARNING ACHIEVEMENT / FOLKTALE / FOLKSONGS / ROLEPLAYS
/LEARNING RETENTION

BOONSONG KRUSRI : A COMPARISON OF MATHAYOM SUKSA ONE STUDENTS
LEARNING ACHIEVEMENT IN THE FOLKTALE SUBJECT BY USING ROLE PLAYS
AND FOLK SONGS.

THESIS ADVISORS : ASSO.PROF. SAIJAI INDRAMBARYA, 260 pp.
ISBN 974-584-312-1

The purpose of this study was to compare learning achievement and learning retention on the Folktale subject of mathayom sukxa one students by using roleplays and folksongs.

The subjects were 60 mathayom sukxa one students who enrolled Folktale subject (Thai 031) in the second semester of the 1993 academic year in Surathampitak School, Muang District, Nakornrajsima Province. The researcher equally divided the subjects into 2 groups by matching pairs of the students' grade score of Thai(Thai 101) in the first semester of 1993 academic year, then randomly assigned one group to teach the prepared lesson plans by using roleplays and the other using folksongs. The instruments used in the study were 8 lesson plans for each group, and a qualified achievement test. The researcher taught the two groups himself for 8 weeks, 2 periods per week. After that, the students' learning achievement and retention were analysed by means of arithmetic mean, standard deviation, and t-test.

The result of the study indicated that the students learned by using roleplys had higher learning achievement and learning retention than those learned by using folksongs at .05 level of significance.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา.....

สาขาวิชา.....การสอนภาษาไทย.....

ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิติศ.....Boonsong Krusri.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....เสด็จ อินทรธรรมา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา พร้อมด้วย รศ.ดร. วีระชัย ปุรุณโชติ รศ.ดร. สุวัฒนา อุทัยรัตน์และอาจารย์พรทิพย์ ศิริสมบุรณ์เวช ที่ได้ช่วยให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขอขอบพระคุณวิทยากรทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลด้วยยินดีและเต็มใจยิ่ง

ขอขอบคุณ คุณบุญยง ครูศรี คุณมาเพ็ญ ม่วงประทาย คุณไพโรจน์ เนตรกลาง ที่ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ริงสรศักดิ์ วิบูลอุปถัมภ์ ได้ช่วยตรวจแก้ไขและแนะนำเกี่ยวกับการจัดกระทำข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจน คุณชัชเช่ กอง ไตรย คุณกษกร ชีปัตติ คุณสุนทร อังกรวิโรจน์ คุณสมศักดิ์ คลประสิทธิ์ พี่ ๆ น้อง ๆ หอพักศึกษิตนิเวศน์ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ รัตน์มัย เวชโช อาจารย์ พลอยศรี เอื้อวิทยาสุกร และบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ตลอดจนคณาจารย์และนักเรียนโรงเรียน สุรธรรมพิทักษ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทดลองและขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ พี่ ๆ และน้อง ๆ ครอบครัว "ครูศรี" ทุกคน ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จและความก้าวหน้าในการศึกษาอีกระดับหนึ่ง คุณงามความดีใดที่เกิดจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาทิพวิญญาณ์อันศักดิ์สิทธิ์ของท่านท้าวสุรนารี วีรชนและบรรพชนชาวนครราชสีมาทุกท่านที่ได้อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมไว้ให้ลูกหลานสืบมาตราบจนปัจจุบัน

บุญส่ง ครูศรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้บทบาทสมมติ.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงพื้นบ้าน.....	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคงทนในการเรียนรู้.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
งานวิจัยในประเทศ.....	67
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	74
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
การศึกษาค้นคว้า.....	78
ประชากร.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการวิจัย.....	98
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
ภาคผนวก ข. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแผนการสอนและ แบบทดสอบ รายนามวิทยากรนิทานพื้นบ้าน รายนามวิทยากรเพลงพื้นบ้าน และแบบสัมภาษณ์วิทยากร	149
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย.....	154
ภาคผนวก ง. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	156
ประวัติผู้วิจัย.....	259

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนแบบทดสอบก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มที่ใช้บทบาทสมมุติกับกลุ่มที่ใช้เพลงพื้นบ้าน..... 90
2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนทดสอบก่อนการทดลอง และหลัง การทดลองของแต่ละกลุ่ม..... 91
3	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้บทบาทสมมุติกับกลุ่มที่ใช้เพลงพื้นบ้าน..... 92
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ของแต่ละกลุ่ม..... 93
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนทดสอบหลังการทดลองครั้งที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่ใช้บทบาทสมมุติกับกลุ่มที่ใช้เพลงพื้นบ้าน..... 94
6	แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน..... 117
7	แสดงคะแนนของแบบทดสอบที่นักเรียนทำได้ขึ้นหาคคุณภาพแบบทดสอบ..... 120
8	แสดงสัดส่วนของผู้ตอบแบบทดสอบแต่ละข้อ..... 122
9	แสดงคะแนนของแบบทดสอบก่อนการเรียน หลังการเรียน 1 และหลังการ เรียน 2 ของกลุ่มที่ใช้บทบาทสมมุติและกลุ่มที่ใช้เพลงพื้นบ้าน..... 126
10	คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียน 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้บทบาทสมมุติกับกลุ่มที่ใช้เพลงพื้นบ้าน..... 131
11	คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียน 2 ระหว่างกลุ่มที่ใช้บทบาทสมมุติกับกลุ่มที่ใช้เพลงพื้นบ้าน..... 134
12	คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียน 1 และก่อนการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ใช้บทบาทสมมุติ..... 137
13	คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียน 1 และก่อนการเรียน ของนักเรียนกลุ่มที่ใช้เพลงพื้นบ้าน..... 140

- 14 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียน 2
และหลังการเรียน 1 ของนักเรียนกลุ่มที่ใช้บทบาทสมมติ..... 143
- 15 คะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียน 2
และหลังการเรียน 1 ของนักเรียนกลุ่มที่ใช้เพลงพื้นบ้าน..... 146